

Αθήνα, 29.4.2025

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Για τους κ.κ. Υπουργούς α) Ψηφιακής Διακυβέρνησης και β) Παιδείας, Θρησκευμάτων &
Αθλητισμού**

Θέμα: Προστασία των διδακτορικών διατριβών

Ο υπογράφων βουλευτής καταθέτει ως αναφορά προς τους αρμόδιους Υπουργούς την με αρ. πρωτ. 43/04.04.2025 επιστολή του Πανελλήνιου Συλλόγου Διδασκόντων Δημοσίου – ΠΑΣΥΔ με θέμα «*Αίτημα για την προστασία των διδακτορικών διατριβών*», με την οποία ο ως άνω Σύλλογος αιτείται τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων με σκοπό τον σεβασμό στο ερευνητικό έργο των διδασκόντων και διδακτορισμών καθώς και στα πνευματικά δικαιώματα και τη δεοντολογία της έρευνας, δεδομένου ότι η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δημόσιες υποδομές γνώσης λειτουργούν προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, με διαφάνεια και σεβασμό και όχι να λειτουργεί με τρόπο που να βλάπτει μια τεράστια κατηγορία ανθρώπων που μόχθησαν για να αποκτήσουν τους διδακτορικούς τους τίτλους. Παρακαλώ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, για την άμεση εξέταση των συνημμένων, για την απάντηση και τις σχετικές σας ενέργειες καθώς και να με ενημερώσετε σχετικά.

Ο Βουλευτής

**Σπυρίδων Τσιρώνης
Βουλευτής Αχαΐας**

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΠΑΣΥΔ**

Αρ. πρωτ.: 43/2025

Ημερομηνία: 04.04.2025

Πληρ. : Δρ. Ιωάννης Χ. Λαμπρόπουλος
Κιν. :
Ιστοσελ. : www.pasyd.gr
E-mail : pasydphd@gmail.com / info@pasyd.gr

ΠΡΟΣ

- 1) Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
κ. Δημήτρη Παπαστεργίου
Email: sec@mindigital.gr
- 2) Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
κ. Μπουκώρο Χρήστο
Email: depminister@mindigital.gr
- 3) Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και
Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη
Email: minister@minedu.gov.gr

ΚΟΙΝ.

- 1) Κοινοβουλευτικές ομάδες
- 2) κ.κ. Πρυτάνεις και Πρυτάνισσες
των ΑΕΙ της Χώρας
- 3) Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και
Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ)
Email: ekt@ekt.gr
- 4) Σωματείο Εργαζομένων ΕΚΤ
Email: spekt@ekt.gr
- 5) Ομοσπονδία ΠΟΣΕΕΙΔ
Email: info@poseeid.gr
- 6) Μέλη ΠΑΣΥΔ

Θέμα: Αίτημα για την προστασία των διδακτορικών διατριβών

*Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργέ & Υφυπουργέ,
Αξιότιμη κα Υπουργέ,*

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διδασκόντων Δημοσίου (ΠΑΣΥΔ), με αφορμή επίκαιρη ερώτηση που κατατέθηκε και συζητήθηκε στη Βουλή των Ελλήνων (αρ. πρωτ. 611/04.03.2025) από την Βουλευτρία κα Κτενά Αφροδίτη σχετικά με τη διαχείριση του επιστημονικού περιεχομένου του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), εκφράζει τον έντονο προβληματισμό του για την υποβάθμιση του ρόλου ενός φορέα-πυλώνα της επιστημονικής γνώσης και την ανεπαρκή θεσμική προστασία της επιστημονικής παραγωγής.

Οι διδακτορικές διατριβές συνιστούν έργα πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και τεκμηριωμένης δημιουργίας και ως εκ τούτου προστατεύονται πλήρως από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν. 2121/1993) και δεν είναι «ανοιχτά δεδομένα», όπως υποστήριξε στη Βουλή ο κος Κυρανάκης, τ. Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αρμόδιος για το ΕΚΤ. Ο τεράστιος πλούτος επιστημονικού περιεχομένου απαιτεί την άμεση κάλυψη του Οργανισμού με μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό για τη διαχείρισή του και δε συνάδει με την απαξίωση και εγκατάλειψη του οργανισμού και τη δραματική υποστελέχωσή του. Η ένταξη των διδακτορικών

διατριβών σε αποθετήρια δημοσίων φορέων δεν συνεπάγεται άδεια «ανεξέλεγκτης» χρήσης και επεξεργασίας για λόγους τεκμηρίωσης και διάδοσης της γνώσης και δεν αναιρεί τα δικαιώματα των διδασκόντων και διδακτοριστών (δημιουργών τους), ούτε καθιστά αυτόματα το περιεχόμενο «ανοικτό» με την έννοια της ελεύθερης, εμπορικής ή μη, επαναχρησιμοποίησης. Σας υπενθυμίζουμε ότι όλα τα τεκμήρια στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα με μία άδεια Creative Commons (αναφορά δημιουργού, ενδεχόμενη χρήση κ.ά.). Επιπλέον, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) διέπεται από συγκεκριμένες αρχές και ακολουθεί μια Ανοικτή στρατηγική με «λογοδοσία, διαφάνεια, αποτελεσματική διοίκηση, μετρήσιμα αποτελέσματα».

Σε αυτό το πλαίσιο, οποιαδήποτε διάθεση των διατριβών αυτών προς τρίτους και ιδιαίτερα για χρήση σε διαδικασίες εκπαίδευσης μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης, χωρίς ρητή άδεια των δημιουργών και χωρίς νομικά εξασφαλισμένους όρους προστασίας των πνευματικών τους δικαιωμάτων, δημιουργεί σοβαρά ερωτήματα λογοδοσίας, νομιμότητας και σεβασμού της επιστημονικής ελευθερίας.

Ως Πανελλήνιος Σύλλογος Διδασκόντων Δημοσίου αιτούμαστε:

- Αναστολή και επανεξέταση οποιασδήποτε συμφωνίας που επιτρέπει τη χρήση των διδακτορικών διατριβών, σύμφωνα με την άδεια πνευματικών δικαιωμάτων (Creative Commons) που τα διέπει.
- Άμεση αποσαφήνιση του νομικού καθεστώτος που διέπει τη διάθεση των διδακτορικών διατριβών που φιλοξενούνται στο ΕΚΤ και σε άλλες βάσεις δεδομένων με θεσμοθέτηση διαφανούς πλαισίου, βάσει του οποίου οποιαδήποτε χρήση, διασύνδεση ή διάθεση τέτοιου περιεχομένου θα προϋποθέτει αφενός την ενημέρωση και συγκατάθεση των δικαιούχων, τη ρητή περιγραφή του σκοπού χρήσης καθώς και την απαγόρευση εμπορικής αξιοποίησης χωρίς άδεια.
- Δημοσιοποίηση των όρων υπό τους οποίους παρέχονται δεδομένα του ΕΚΤ σε τρίτους, καθώς και κάθε σχετική σύμβαση ή συμφωνία.
- Εμπλοκή μελών του Συλλόγου μας σε κάθε διαβούλευση που αφορά τη διαχείριση της επιστημονικής γνώσης, η οποία έχει παραχθεί στο πλαίσιο της δημόσιας και ανώτατης εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση του ΕΚΤ, ώστε αυτό το πλούσιο περιεχόμενο να αξιοποιείται από το ίδιο το κράτος στο πλαίσιο δημόσιων πολιτικών και επενδύσεων στην επιστημονική γνώση.

Ο ΠΑΣΥΔ, ως επιστημονικός φορέας, μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο και να συνδράμει τους φορείς του κράτους, ώστε ο πλούτος της γνώσης να αξιοποιείται θεσμικά και δημόσια, αντί να εκχωρείται σε τρίτους.

Ο ΠΑΣΥΔ θεωρεί κρίσιμη την ανάπτυξη δημοσίων εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης που θα εκπαιδεύονται υπό δημόσιο έλεγχο και θεσμική διαφάνεια σε περιεχόμενο υψηλής ποιότητας

Ο σεβασμός στο ερευνητικό έργο των διδασκόντων και διδακτοριστών καθώς και στα πνευματικά δικαιώματα και τη δεοντολογία της έρευνας αποτελούν θεμέλιο μιας πολιτισμένης χώρας. Η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δημόσιες υποδομές γνώσης λειτουργούν προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, με διαφάνεια και σεβασμό και όχι να λειτουργεί με τρόπο που να βλάπτει μια τεράστια κατηγορία ανθρώπων που μόχθησαν για να αποκτήσουν τους διδακτορικούς τους τίτλους.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για συζήτηση επί του ζητήματος και αναμένουμε τις ενέργειές σας προς την άμεση αποκατάστασή του.

*Με σεβασμό και εκτίμηση,
για το Δ.Σ. του Σωματείου ΠΑΣΥΔ*

Ο Πρόεδρος : Δρ. Ιωάννης Χ. Λαμπρόπουλος
Ο Αντιπρόεδρος : Δρ. Γεώργιος Τριανταφύλλου
Η Γραμματέας : Δρ. Μαρία Κολτσιδα
Η Ταμίας : Δρ. Ευγενία Παγάνη
Το μέλος : Δρ. Νικόλαος Βουδρισλής